

نقد اوپاما به بایدن

«باراک اوپاما» رئیس‌جمهور پیشین آمریکا اذعان کرد که «جو بایدن» طی اولین مناظره انتخاباتی ۲۰۲۴ عملکرد «بدی» داشته اما در عین حال پیام کوبنده‌ای را به رقیب او «دونالد ترامپ» ارسال کرد. «باراک اوپاما» در پیامی در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «مناظره بدی اتفاق افتاد. می‌دانم به من اعتماد دارید اما این انتخابات همچنان انتخابی است میان کسی که در طول زندگی‌اش برای مردمان عادی مبارزه کرده و شخص دیگری که صرفاً به خودش اهمیت می‌دهد.» او در ادامه پیامش نوشت: «این انتخابات بین فردی است که حقیقت را می‌گوید، درست و غلط را از هم تشخیص می‌دهد و آن را مستقیم به مردم آمریکایی تحویل می‌دهد و فرد دیگری که برای منافع خودش دروغ می‌یافت. مناظره این مسئله را تغییر نداد و به همین خاطر چیزهای زیادی در انتخابات ماه نوامبر در خطر است.» اولین مناظره انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۴ آمریکا پنجشنبه شب برگزار شد و «جو بایدن» نامزد حزب دموکرات و «دونالد ترامپ» نامزد حزب جمهوری خواه، پیرامون مسائل مختلفی اظهار نظر کردند اما نکته حائز اهمیت که توسط برخی از رسانه‌ها برجسته شده، عملکرد ضعیف و لکت‌زبان رئیس‌جمهور کنونی آمریکا بوده که همین مسئله بر نظرسنجی‌های پس از مناظره تأثیری داشته است.

ظهور منطقه جدید

عبدالفتاح السیسی، رئیس‌جمهور مصر گفت: «منطقه پس از جنگ وحشیانه غزه دستخوش تغییرات جدی است.» رئیس‌جمهور مصر تأکید کرد که پایه‌های کشورهای مستحکم بوده و این کشور از نهادهای اصولی برخوردار است و در یک محیط آشفته منطقه‌ای امنیت و ثبات در آن حکمفرماست. مصر از زمان توافق صلح ۱۹۷۹ با تل‌آویو و هم‌چنین از زمان آغاز جنگ غزه، موضع نسبتاً میانه‌روی را با این رژیم حفظ کرده است و این اتفاق همچنان پس از تصرف گذرگاه راهبردی رفح یا مصر توسط ارتش رژیم صهیونیستی در ماه مه و کشته شدن دست‌کم یک سرباز در درگیری‌های مسلحانه با سربازان صهیونیستی در اوایل ماه جاری میلادی پایدار مانده است. در اواخر ماه مه، در پی کشته شدن یک سرباز مصری در گذرگاه رفح در جریان تبادل آتش میان ارتش‌های مصر و رژیم صهیونیستی، قاهره و تل‌آویو توافق کردند که در آرمش این مسئله را حل کرده و از تنش خودداری کنند.

آخرین پیشنهاد به حماس

یکی از رهبران جنبش حماس اعلام کرد که این جنبش آخرین پیشنهاد برای برقراری آتش‌بس در غزه را تاریخ ۲۴ ژوئن جاری دریافت کرد. «اسامه حمدان» از رهبران جنبش حماس روز شنبه در کنفرانس مطبوعاتی در بیروت با تأکید دوباره بر شرط حماس برای برقراری آتش‌بس کامل در چارچوب مذاکرات درباره پیشنهاد آمریکا اعلام کرد که این جنبش آخرین پیشنهاد برای برقراری آتش‌بس در غزه را در تاریخ ۲۴ ژوئن جاری دریافت کرد. «جو بایدن» رئیس‌جمهور آمریکا اواخر مه گذشته یک پیشنهاد سه‌مره حله‌ای را که گفته می‌شود پیشنهاد صهیونیستی بود، به حماس ارائه کرد که شامل توقف درگیری‌ها، آزادی اسیران صهیونیست و بازسازی نوار غزه بدون هرگونه مشارکت حماس در تشکیلات خودگردان فلسطین بود. اما این پیشنهاد که شورای امنیت آن را تأیید کرد، تا این لحظه به نتیجه‌ای نرسیده است.

او اجازه می‌دهد تا در انتخابات ریاست‌جمهوری جدید شرکت کند و برنده شود؟ به‌گفته کارشناسان، قانون اساسی فرانسه به مکررون اجازه نمی‌دهد که برای دور سوم در انتخابات شرکت کند. ماده ۶ قانون اساسی می‌گوید که رئیس‌جمهور کشور از طریق رای گیری کلی مستقیم برای مدت ۵ سال انتخاب می‌شود. هیچ‌کس نمی‌تواند بیش از دو دوره پیاپی خدمت کند. شورای قانون اساسی در مورد این موضوع حرف آخر را می‌زند.

سناریوی چهارم: پیروزی حزب مکررون

در این لحظه بنا اینکه هیچ‌کس حتی حامیان مکررون از احتمال پیروزی مسلم او حرفی نمی‌زنند اما این معمار هرج و مرج کنونی به حمایت آن امیدوار است. در این کمپین کوتاه‌مدت، او تمایل دارد متحدانی را در احزاب سیاسی پیدا کند که چپ افراطی و آنچه در میان احزاب محافظه‌کاران و اجتماع ملی «بسته شیطانی» خوانده می‌شود، رد کند. مکررون به سیستم دومرحله‌ای انتخابات تکبیه کرده که «شفافیت» رای‌دهندگان فرانسوی را در مورد پیروزی حزب اجتماع ملی در انتخابات پارلمان اروپا نشان دهد. با اکثریت کرسی‌ها، پیروزی قاطعانه برای مکررون نشان می‌دهد که پیروزی حزب اجتماع ملی در اوایل این ماه غیرعادی بوده است. حتی می‌تواند به مکررون این قدرت را بدهد تا اکثریتی را که نتوانست در سال ۲۰۲۲، زمانی که برای دور دوم ریاست‌جمهوری‌اش انتخاب شد، به‌دست آورد، کسب کند. در این صورت احتمالاً می‌تواند اهداف خود را در مجلس ملی پیش ببرد؛ جایی که زمان رای گیری بودجه به استیضاح تهدید شده بود.

حتی اگر روشن نیست که چرا فرانسوی‌ها در عرض ۲۰ روز رای متفاوتی داشته باشند، پیروزی مکررون به این معنی است که می‌تواند به‌لطف کمپین بسیار کارآمدش تفاوتی را ایجاد کند. چنین نتیجه‌ای برای اتحادیه اروپا به‌معنای بازگشت به شرایط عادی با یک نماینده قوی فرانسوی که از یک آزمایش بزرگ سربلند بیرون آمده و با کابینه جدیدش قوی‌تر ظاهر شده، است.

حتی اگر نهادهای فرانسوی قوی باشند، شکاف در جامعه و دیدگاه‌های بدبینانه شهروندان فرانسوی، شرایط سیاسی را ناپایدار می‌کند. اگر یک طرف بدون اکثریت واضح و قاطع برنده شود، با اپوزیسیون قوی و تهدیدهای مبتنی بر رای عدم اعتماد در پارلمان روبه‌رو خواهد شد.

هر نوع اکثریتی احتمالاً آنقدر غیرواقعی یا در تنگنا خواهد بود که سناریوی استعفاي رئیس‌جمهور و برگزاری انتخابات جدید هم‌اکنون در حال بررسی است. بازارهای مالی هم عملکرد ضعیفی در برابر بی‌ثباتی خواهند داشت.

از سال ۲۰۱۷، مکررون دستاوردهای سیاسی خود را با غلبه بر حاکمیت احزاب سنتی چپ و راست ساخته است، بدون آنکه جانشین قوی برای خود بر جای گذاشته باشد. رئیس‌جمهور فرانسه با موجی از حمایت‌هایی که جلب کرده بود، وعده داد تا یک بلوک میانه‌رو ایجاد کند و راست‌گرایان و چپ‌گران میانه‌رو را در کنار یکدیگر قرار دهد. اما طولی نکشید که زبان او در گوش مردم حومه شهرها، غیرصمیمی به‌نظر رسید و به او لقب ژوپیتیر- پادشاه خدایان- دادند؛ همان برداشت از مفهوم امپراطوری که تیم او در چند ماه آخر کمپین‌اش برای به‌تصویر کشیدن دیدگاه او از ریاست‌جمهوری‌اش پرورش دادند. البته ژوپیتیر در اسطوره‌شناسی رومی خدای آسمان و خدای رعد و برق هم هست. پی‌یر براینکون، نویسنده، در پلیتیکو می‌نویسد، معنای این مفهوم در ریاست‌جمهوری مکررون این است که دوستان قدیمی و مشاوران مهم کمپین‌اش کنار گذاشته شدند، فقط تعداد انگشت‌شماری از مشاوران جوان به رئیس‌جمهور دسترسی مستقیم داشتند و تلفن همراه مکررون ظاهراً خاموش شده بود.

آن نامزد خونسرد کنار رفته بود و رهبری همایونی و با برخورد‌های سردش وارد کاخ الیزه شد؛ چرخشی فوق‌العاده.

به گفته براینکون، آن وزیر اقتصاد که هیچ‌وقت با مصاحبه‌کننده‌ای که خوشش نمی‌آمد، گفت‌وگو نمی‌کرد، آن نامزد ریاست‌جمهوری که عاشق یک گفت‌وگوی خوب بود، با خبرنگاران خوش‌برخورد بود و تمام تلاشش را می‌کرد تا چکیده سخنرانی‌های رسانه‌پسند خود را برجسته کند، دیگر وجود نداشت. رئیس‌جمهور فرانسه زمانی که به کاخ الیزه بازگشت، به دستیاران و وزرای خود دستور داد با رسانه‌ها صحبت نکنند و ارتباط ریاست‌جمهوری با مردم را به چندین پیام تنظیم‌شده در زمانی که فکر می‌کرد مناسب است، محدود کرده بود. براینکون می‌نویسد: «او فکر می‌کند زمانی قدرت به‌بهترین شکل اعمال می‌شود که در ابری از اسرار پیچیده شده باشد.» او حالا با سرسخت‌ترین مخالفان خود روبه‌روست و حتی احتمال جنگ داخلی را در صورت پیروزی تندروها می‌دهد. او این جنگ را انتخاب کرد با اینکه سلاخی برای مبارزه ندارد.

دفاعی فرانسه را برعهده داشته باشد و تلاش کند «قلمرو مشخص‌شده» خود را در حوزه سیاست خارجی حفظ کند، مجلس ملی که به بودجه دفاعی رای می‌دهد و نخست‌وزیر که مسئول سازمان دفاعی سراسری است، او را به چالش خواهند کشید.

سناریوی سوم: عدم کسب اکثریت

براساس نظرسنجی‌های اخیر، این احتمال وجود دارد که هیچ اکثریتی در مرحله دوم انتخابات در ۷ جولای به‌دست نیاید. در چنین سناریویی، مکررون نمی‌تواند رهبر حزب برنده را به هتل ماتینیون، اقامتگاه رسمی نخست‌وزیر فرانسه فراخواند. این سناریویی بلژیکی‌مانند از انسداد کامل است. بحران سیاسی هم به بحران رژیم تبدیل می‌شود. در این صورت، تعداد گزینه‌های پیش‌رو محدود خواهند بود. اول، مکررون می‌تواند یک مقام خارجی خوشنام را منصوب کند و از او بخواهد ائتلافی را تشکیل دهد. در این میان، نخست‌وزیر کنونی، گابریل اتل احتمالاً در قدرت باقی می‌ماند تا امورات کشور را تا زمانی که یک اکثریت تشکیل شود، اداره کند اما او نمی‌تواند هیچ قانونی را تصویب کند. با فرصت اینکه سیاست خارجی فرانسه شامل «قلمرو مشخص‌شده» در سیطره تصمیمات رئیس‌جمهور باشد، مکررون می‌تواند به کار خود ادامه دهد، همانطور که در صحن جهانی انجام داده است. اما بدون هیچ اکثریتی در مجلس ملی و محدودیت قانون اساسی مبنی بر حل آن قبل از سال جدید، رئیس‌جمهور از نظر سیاسی آنقدر ضعیف می‌شود که مشروعیت او هر روز از سوی هم‌تایان بین‌المللی‌اش در بروکسل و کشورهای دیگر زیر سوال می‌رود. این شرایط نمی‌تواند به درازا بکشد.

به‌همین دلیل است که مکررون هیچ گزینه‌ای جز استعفا نخواهد داشت و مارین لوین و پیر مازایود، رئیس‌پیشین شورای قانون اساسی اخیراً به آن اشاره کردند. براساس قانون اساسی فرانسه، در این صورت رئیس‌سناتور رئیس‌جمهور موقت کشور خواهد بود و انتخابات ریاست‌جمهوری باید بین ۲۰ تا ۲۵ روز پس از استعفا برگزار شود. مکررون در مقابل منتقدان خود که احتمالاً مشروعیت او را پس از دو شکست در یک ماه زیر سوال می‌برند، پیش‌دستی کرد و وعده داد که تا ۲۰۲۷ در کاخ الیزه باقی می‌ماند. در این سناریو آیا استعفا پیش به

نظر ریاضی، شانس چپ‌ها برای هدایت کشور تا جایی افزایش پیدا کرده که نظرسنجی‌ها نشان می‌دهند که می‌تواند ۲۵ تا ۳۲ درصد آراء را کسب کند. از آنجایی که سیاست را نمی‌شود همیشه با اعداد سنجید، مشخص نیست که حزب چپ می‌تواند این شروع امیدوارکننده را به کسب موفقیت‌آمیز رای‌های تبدیل کند یا نه. این کار به عملکرد احزاب چپ‌گرا در بحبوحه فشارهای داخلی (تردید در حمایت از ژان-لوک ملانشن برای نخست‌وزیری در میان متحدان چپ‌گرا) و فشارهای خارجی (حزب «فرانسه تسلیم‌ناپذیر» با اتهامات یهودستیزی در مورد جنگ غزه روبه‌روست) بستگی دارد.

با این حال ائتلاف جبهه جدید مردمی می‌گوید، اگر رهبری دولت را به‌دست آورد، از اوکراین و برقراری صلح در قاره اروپا به‌ویژه از طریق ارسال تسلیحات لازم، دفاع می‌کند. این ائتلاف در عین حال مدافع آزادی‌گروگان‌های اسرائیلی در دست حماس و زندانیان سیاسی فلسطینی است. علاوه بر آن، احزاب چپ‌گرا از دولت فرانسه می‌خواهند تا فوراً کشور فلسطین را در کنار اسرائیل به رسمیت بشناسد و حمایت دولت از راست‌های افراطی دولت بنیامین نتانیاهو را قطع کند. جبهه جدید مردمی می‌خواهد آتش‌بس فوری در غزه برقرار شود و حکم دیوان بین‌المللی دادگستری که به‌وضوح خطر نسل‌کشی را تداعی می‌کند، اجرا شود.

در مورد اتحادیه اروپا، جبهه جدید مردمی خواستار پایان توافقنامه‌های تجارت آزاد و اصلاح سیاست مشترک کشاورزی اتحادیه اروپا شده‌اند. آنها همچنین خواستار اعمال مالیات بر ثروتمندان اروپایی هستند. دولت همزیستی مکررون در صورتی ثبات خواهد داشت که متحدانش اکثریت مطلق در مجلس ملی را به‌دست آورند. در سناریوی اول یا دوم، اگر راست‌های افراطی یا چپ متحد اکثریت نسبی را به‌دست آورند، به این معنی که آنها بزرگترین گروه اما از ۲۸۹ کرسی کمتر باشند، با اپوزیسیون قدرتمند و تهدیدهای مکرر عدم رای اعتماد روبه‌رو خواهند شد. ماندن آنها در قدرت در بهترین حالت متزلزل می‌شود.

در صحن بین‌المللی، مکررون در تعیین سیاست خارجی فرانسه تنها نخواهد بود؛ از جمله در رویکرد کشور در قبال اوکراین و اسرائیل. مکررون با اینکه می‌خواهد فرمانده کل قوا باقی بماند، ریاست‌شوراهای

جوردن باردلا، رئیس ۲۸ ساله حزب اجتماع ملی، احتمالاً در یک همزیستی تاریخ‌ساز با مکررون که رئیس‌جمهور باقی می‌ماند، نخست‌وزیر می‌شود. کسی دیگر از رای دادن به حزب اجتماع ملی احساس شرم نمی‌کند و این حزب دیگر مختص به یک گروه نیست